

Nuorten hyvinvoinnin ankkurit Lapissa: Kuvataidekasvatus ja sosiaalityö yhdistyvät

Nuorten hyvinvoinnin ankkurit -hankkeen tavoite on nuorten syrjäytymisen ehkäiseminen yhteisöllisen taidekasvatuksen keinoin sekä tuottamalla ajankoh- taista tietoa nuorten psyykkisestä ja sosiaalisesta hyvinvoinnista.

Hankkeessa ovat mukana 15 vuotta täyttäneiden nuorten kanssa lähellä olevat tahot: nuorisotyöntekijät ja koulut. Ankkurit-toimin- nassa lähtökohta on se, että selvitetään nuorten nykyisen hyvin- voinnin tasoa ja kehitetään uusia työskentelytapoja, joiden avulla nuoret ja heidän elämässään olevat aikuiset pystyvät ”juttelemaan samalla kielellä”.

Taide yhdistää ja vapauttaa

– Olemme toteuttaneet nuorten kanssa erilaisia taidetyöpajoja, joiden perusteella rakennetaan tulevaisuuden toimintatapoja kuntien, koulujen ja nuorten väliseen yhteistyöhön. Yhteisöllisen taidekasvatuksen keinoin on käsitelty aikuistumista, identiteettiä, menneisyyttä, nykyhetkeä, tulevaisuutta ja nuorten mielipaikkoja sekä epämieluisia paikkoja. Erityisen tärkeää on saavuttaa nuoret, jotka peruskoulun jälkeen kokevat erilaisiin sosiaalisiin verkostoihin kiinnittymisen vaikeaksi, kertoo projektkoordinaattori **Katri Kuusela**.

Nuorten hyvinvoinnin ankkurit -näyttely kokoaa yhteen keväällä 2009 toteutettujen taidetyöpajojen tuotoksia ja kertoo niihin liittyvistä prosesseista. Näyttely on kiertänyt hankekunnissa ja ollut esillä valtakunnallisissa ja kansainvälisissä seminaareissa vuosien 2009–2010 aikana. Näyttelyssä on mukana mm. Ivalolaisten nuorten Tässä ja tulevaisuudessa -valokuvanäyttely ja Ranualla tehty Toiveiden puu. Hankkeessa on syntynyt myös yhteisöveistos Elämän onnenlehdet, tulitaiideveistoksia, mosaiikkiseinäteos, kierrätysmateri- aalista valmistettu Nuorten ympyrät -seinäteos, yhteisömaalauksia, serigrafiatöitä, neulanreikäkamerakuvia ja kollaaseja.

– Avainsana on yhteisöllisyys. Yhdessä tekemällä luovuus saa siivet ja vaikeitakin asioita pystyy työstämään. Nyt kun menetelmiä on pilotoitu ja todettu hyväksi, seuraava askel on otettu ja meneillään on taidekasvatusmenetelmien juurruttaminen osaksi kuntien ja koulujen nuorisotyötä.

Mukana on ollut satoja nuoria. Osallistuminen on tapahtunut sekä osana kouluopintoja että vapaaehtoisesti nuorisotiloilla. Taidetoimin- takokemukset ja menetelmät on kerätty taidetoimintamallikäsikir- jaksi, joka on saatu jo taittovaiheeseen ja julkaistaan marraskuussa.

Taidekasvatuksessa oppiminen ja oivallukset kuuluvat sekä nuorille että heidän kanssaan työskenteleville. Asetelma ei ole niin yksipuol- lisen, kun molemmat ovat uuden edessä. Näin kuulu nuoren ja usein auktoriteetiksi mielletyn opettajan, nuoriso- tai sosiaalityöntekijän kanssa kapenee.

Kiinni omaan kotiseutuun

Nuorten hyvinvointitutkimuksen kyselyosioon osallistui keväällä 2009 vajaa 600 yhdeksäsluokkalaista 15 Lapin kunnasta. Tämän lisäksi hankekunnissa on tehty nuorten hyvinvointia selvittäviä yksilö- ja ryhmähaastatteluita. Nuorten hyvinvointiselvitys julkaistaan kokonaisuudessaan marraskuussa.

Hyvinvoinnin ankkurit -hanke kuuntelee nuoria. Nuorten hyvinvoin- tiselvityksen tuloksena on siis realistista tietoa siitä, mikä arjessa on hyvää ja mitkä asiat ovat vaikeita. Hankkeen tavoitteena on vähentää nuorten syrjäytyneisyyden ja yksinäisyyden tunteita. Tätä kautta on mahdollista tarttua aikaisessa vaiheessa myös niihin asioihin, jotka juuri lappilaiset nuoret tuntevat omikseen.

– Etsimme keinoja, jotka vahvistavat nuorten kiinnittymistä omalle kotiseudulle, opintoihin ja työmarkkinoille. Hankkeen puitteissa pyrimme tuomaan kunnissa nuoren äänen kuuluviin.

Hanketta hallinnoi Pohjois-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus, osatoteuttajia ovat Lapin yliopiston sosiaalityön laitos sekä taiteiden tiedekunta, Kemijärven, Inarin, Kolarin ja Ranuan kunnat.

**”YHDESSÄ TEKEMÄLLÄ LUOVUUS SAA SIIVET JA
VAIKEITAKIN ASIOITA PYSTYY TYÖSTÄMÄÄN.”**

Nuorten hyvinvoinnin ankkurit Lapissa

Ohjelma ja toimintalinja: ESR, Pohjois-Suomen suuralueosio,
Toimintalinja 2

Projektikoodi ja toteutusaika: S10261, 1.5.2008–30.11.2010

Kokonaiskustannukset: 335 921 €

Lisätietoja: projektkoordinaattori Katri Kuusela,
katri.kuusela(at)poskelappi.fi

www.sosiaalikallega.fi/hankkeet/nuorten-hyvinvoinnin-ankkurit